

BIJ DEN ZEVENTIGSTEN VERJAARDAG VAN DR J. J. SMITH

Oud-Hoofd van het Herbarium van 's Lands Plantentuin te Buitenzorg.

EEN PERSOONLIJKE HERINNERING.

Een man, die zich nimmer op den voorgrond stelde en wiens naam toch in de geheele botanische wereld bekend is, moet wel heel wat in die wereld hebben gepresteerd. Zoo'n man is Dr J. J. SMITH, die op 29 Juni 1937 zijn 70sten verjaardag viert.

Zeventig jaar te worden is op zichzelf beschouwd geen verdienste, maar het geeft vrienden en vereerders zulk een mooie gelegenheid den jubilaris eens te toonen, hoe zeer men zijn werk waardeert!

SMITH, de kenner bij uitnemendheid der Euphorbiaceeën, Ericaceeën, Epacridaceeën en Orchideeën vooral, de onvermoeide systematicus, die honderden leden van die uitgebreide plantenfamilies heeft bestudeerd en ze in het systeem hun juiste plaats heeft aangewezen. Geen kenmerk, hoe klein, hoe nietig oogenschijnlijk ook, ontsnapt hem, maar wijst hem den juisten weg. En vooraan staat hij in de rij der systematici, die het oog op deze merkwaardige plantenfamilie gericht houden en de kennis der Orchideeën vooral dankt aan dezen onderzoeker ontzettend veel. Waar de botanicus spreekt van een lid van deze familie, wordt de naam SMITH genoemd, en weinig zal hij hebben gedacht, toen zijn studie hem in deze richting leidde, dat enkele leden van deze familie bij de bloemenliefhebbers een groote populariteit zouden verwerven en waardevolle en bereikbare objecten zouden worden voor kweekers en bloemenhandel!

Het toeval speelt in ons leven vaak een voorname rol. Menige carrière dankt daaraan voor een belangrijk deel haar succes; zoo ook hier.

SMITH begon zijn Indische carrière als geëmployeerde op de Pama-noekan- en Tjiasemlanden, en wel op de liberiakoffie onderneming Wangoenredja. Zij was een der eersten van dien aard op Java, aansluitende aan de Ficusonderneming Wira en op slechts een paar paal van de hoofdplaats Soebang gelegen. Het is een streek rijk aan oerwoud, en ook die machtige Ficusboomen moeten op den jongen plantenliefhebber een grooten indruk hebben gemaakt. Ik ben, evenals SMITH, mijn Indische

carrière op de Pamanoekan- en Tjiasemlanden begonnen. Wira en Wangoenredja heb ik meermalen bezocht. Vooral de Ficusaanplant, de oudste in Indië, heeft op mij een grooten indruk gemaakt en nog zie ik die breed vertakte boomen met hun dichte schaduw en tallooze luchtwortels voor mij. Slechts enkele maanden was SMITH daar werkzaam, toen hij ter tijdelijke vervanging van H. J. WIGMAN Sr door TREUB naar Buitenzorg werd geroepen en daar vond hij het dorado, daar hoorde hij thuis, daar kon hij zijn groote gaven ontwikkelen in Flora's rijk! Ze vielen al spoedig op en werden gewaardeerd in wijden kring en de ex-employé van Wangoenredja werd Honoris Causa doctor in de botanie! Maar meer bevoegden dan ondergeteekende zullen zijn wetenschappelijk werk belichten, dankbaar voor de gelegenheid hun nu geboden.

SMITH en schrijver dezes vingden hun Indische loopbaan op de Pamanoekan- en Tjiasemlanden aan, SMITH een jaar nadat ik vandaar (1890) vertrokken was. Onze wegen gingen verder uit elkaar. Ik bleef de cultures trouw, speciaal de suikercultuur, SMITH koos de wetenschap. Maar die beide oud-geëmployeerden van de Pamanoekan- en Tjiasemlanden ontmoetten elkaar vele jaren later weer en wel in 's Lands Plantentuin te Buitenzorg, de kernafdeeling van het door TREUB gestichte Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel, waarvan de leiding enkele jaren aan ondergeteekende was toevertrouwd. Is het wonder, dat niet enkel de directeur van den tuin, zijn directe chef, maar ook het hoofd van het Departement, zelf een bewonderaar van flora's kinderen, den stillen werker waardeerde, die den scepter zwaaide in het herbarium, dat voor de botanische wetenschap onmisbare instituut en er de wetenschappelijke waarde internationaal zoo zeer van verhoogde, ook al weer mede door zijn eigen onderzoekingen betreffende de familie der Orchideeën.

Maar enkel kamergeleerde was SMITH geenszins. Het toenmaals zgn. nieuwe deel van den plantentuin (thans vijfvertuin genoemd), een voorbeeld van prachtige tuinarchitectuur, zoowel wat aanleg, ligging als keuze der planten betreft, danken wij aan zijn ontwerp! Daar spreekt zijn liefde voor het plantenrijk in bloem en blad en stam, op meesterlijke wijze gearrangeerd.

De directeur van den tuin Dr DOCTERS VAN LEEUWEN gaat met Europeesch verlof: SMITH vervangt hem gedurende dien tijd en ook in deze functie is hij volkomen op zijn plaats. Het contact met den departementschef was toen natuurlijk veelvuldiger en dankbaar herdenk ik ook in deze functie Dr SMITH!

Beide begonnen we op de Pamanoekan- en Tjiasemlanden, beide

hebben we onze Indische carrière te Buitenzorg beëindigd en dankbaar ben ik voor de gelegenheid, die mij nu geboden wordt, dezen wetenschappelijken werker van wereldreputatie een woord van diepgevoelde hulde en dank te wijden.

Amsterdam, Juni 1937.

J. SIBINGA MULDER,
Oud-Directeur van Landbouw, Nijverheid
en Handel te Buitenzorg.